

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETESEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A jogállam.

Budapest, július 25.

Nem elsődleges képlete az államalakulás történeti processzusának, inkább a magas fejlettségnek ismérve. Nem ellentét az állam alapjellegének többi kategóriájával, sőt inkább betetőzi, megkoronázza valamennyit.

Természetes, hogy minden időben, a szabad népek legnemesebb, ideális vágyakozásának célpontját képezte a jogállam.

Ujabb alkotmányosságunk küzdelmes története során nem egyszer villant föl a politikai zavarok vesztes homályában ez a biztató, ah! nagyon távoli sugar.

Anyagi gondjaink kiválóan, sőt csaknem kizárólag materialisztikus jelleget adtak — a körülmények kényszerénél fogva — nemzeti politikáinknak.

Csak most, mikor legalább az állami berendezkedés okozta kezdetleges finánciális nehézségekkel diadalmasan megbirkóztunk, fordíthatjuk tekintetünket más, nemü állami feladataink megvalósítása felé.

Ezek a feladatok, ha színre, alakra különböznek is, lényegre, végcélra a jogállam fölépítésének fundamentumát képező egységes állami jogrendben olvadnak össze.

Ez a magyarázata annak a körülménynek, hogy az igazságügy, az úgynevezett kisebb tárczák rangjáról egyszerre, szinte praedomináns jelentőségre avanszított.

Természetesen kitűnő, mondhatni elhatároló része volt ez ugráshoz a ma-

gyar igazságügy jelenlegi vezetőjének; a kinek hatalmas egyénisége nem férhetett meg egy alárendelt miniszteri bureau szűk keretében, hanem szétfeszítve eredeti korlátait, alkotó lángeszének bélyegét ráütötte a magyar állam civilizatórius fejlődésének egész korszakára.

Boldog az az ember, már akár költő, akár államferfi legyen, kinek megadatott az a kivételes szerencse, hogy ifjonti tévedésektől, a zabolátlan erő tulkapasaitól menten, érett tehetségének, céltudatos munkásságának gyümölcseit vethesse abba a felettébb érzékeny merlegbe, melyen az emberi nagyság nyomatékát határozzák meg, a kor s a történelem.

A nihil humanum a me alienum esse puto: ezen kiküszöbölése talán kissé rideggé teszi az ilyen „kész emberek” alakját, ám ez csak csekély töredékét vonhatja le a kortársak szemében is, az alkotásokban megnyilatkozó nagy szellem értékeinek.

Az emberek hajlandók idegenkedni attól, akinek értelmi, jellembeli fölébvalósága nyomasztólag érezteti velük tulajdon fogyatkozásait.

Innen ered azoknak a nagyságoknak hagyományos népszerűtlensége, akik nem a fórumon serdültek, kapaszkodtak föl s így nincs okuk a n. é. közönség szíves elnézését a maguk, működésük részére igénybe venni.

A közvélemény szívesen megbocsát, legnehezebben azt bocsátja meg, ha nincs mit megbocsátania.

Ezért a meg nem értetés, a félreértés valóságos kálváriája az az ut, me-

lyen egy Szilágyi-stylü államférfi eljut a népszerűség bizonyos tövises koronájáig.

Szerencse, hogy ezek az aprólékos kellemetlenségek az igazi választottnak kedvét nem veszik el kitűzött pályájának folytatásától.

Szerencséje ez az egyénnek, de sokkalta nagyobb szerencséje a köznek: mert nagyszabású állami feladatok megvalósítása nem lehet tucatzpolitikusok köznapi munkaköre.

Mióta a magyar igazságügy kilépett az aktaörlo adminisztratív pangás medréből s hatalmas, élő folyamná lett, mely kész és hivatott előre vinni a jogállam diadalmas gályáját; az alapvető munkák egész tényes sorozata köszönhető ennek a megelenedésnek.

Alapvetők az új jogi intézmények, mert az állandóság biztosítékát képezik, szemben az eddig, kényszerűségből divott, elodázó ideiglenes állapotokkal: korszakalkotók, mert a hazai jogfejlődés történetében azt a rég hiába sóvárgott, jobb kort jelentik titáni nyomokkal, mely végre valahára megszünteti a jog ingadozását s fölépíti az igazságnak mindenek számára egyenlően nyitva álló templomát.

Az egységes állami jogrendnek a hazai jog egész, sokféle területén uralomra juttatása bizonyára méltó életfeladata bármely nagy államférfiúnak.

Am ez a feladat, épen sokféleségénél fogva olyan terjedelmű, hogy alig bírja képzeletünk egy ember életének határaiba beszorítani.

Aggódó csudálattal látjuk, mint emelkednek ki a biztos fundamentumból a

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Azok a mai fiatal emberek.

Ehret die Frauen! Sie flechten und weben himmlische Rosen in's irdische Leben!
Schiller.

Nagyon figyelemre méltó, de nem épen minden humor nélkül való, hogy igen sokan a mai fiatal emberek közül a mai fiatal lányok rovására a mamáknak és nagymamáknak udvarolhatnak.

A rég elmúlt idők dedányait, ósanyait dicőitgetik sokan. Felhozzák, hogy ezekben még voltak nemes erények, hogy ezek még tudtak igazán szeretni férjet, hazát és háziasságot; a családnak éltek és nem a külvilág kedvéért.

Mogorva öreg urak és életunalommal telített koravének módjára egyre sóhajtoznak, hogy milyen szép, milyen gyönyörű az a nagymama, a most is az ő ezüstös hajával, az ő szelíd, jószágos tekintetével, mosolyával; milyen hódolatjeljes igaz tisztelettel lehet annak még a kezét is megcsókolni!

I

Hajdan.

Hej, nem úgy volt az hajdanában, mikor én még legény voltam.

Mi is hódoló tisztelettel csókolunk kezét a mamának is, a nagymamának is. De a mi az

udvarlást illeti, ezt már inkább és szívesebben csak a leány, vagy unokája körül teljesítettük.

Mikor mi még legényemberek voltunk, nem azért közeledtünk a leányokhoz, hogy őket rideg bölcselkedéssel, affektált fölényvel mintegy lecsúszkássuk, hibáikat firtassuk és lerántani igyekezzünk róluk még azt is, a mi szép, a mi kedves, a mi elragadó. Azért közeledtünk hozzájuk, hogy bájaikon gyönyörködve, minél több szépet és kellemeset mondhasunk nekik.

A mi időnkben lovagiatlanságnak tartottuk, ha valaki becsmérelte, sárral dobálta a nőket, — lovagiatlanságnak tartottuk még akkor is, mikor hibásnak tudtuk őket.

Es ugyan milyen rettenetes hibájuk is lehetne azoknak a mai lányoknak.

Avagy olyan szörnyű nagy bűne az, hogy egyik, vagy a másik leánynak drága neve nincs a telek könyvében; hogy ninosen minden leánynak háromemeletes haza; vagy mint a nóta mondja, kut az udvarába, aranyos díofa pitvarajtájába; avagy hogy ninosen annyi kaukázioja, a mennyi egy főhadnagy részére szükséges; a kinek pedig volna, az meg nem akar feleségül elmenni hozzá.

Mikor mi még legényemberek voltunk, szerettünk küzdeni a leányért. De csak azért, aki egy kissé büszke is volt, tartózkodó is volt és nem sietett rögtön ra-

jongó szerelemmel viszonzni a mi figyelmünket. Megkivántuk, hogy a leány szemérmes legyen, és hallgatagon varja szemérmesen, hogy az a férfi, aki után szíve vágyott, saját ösztönéből kérje meg kezét. A férfinak kellett a tevékenység terére lépni, ha jövő boldogságáról, üdvéről volt szó.

Mi harcolni akartunk, hogy ne csupán szóval, de tettel is bebizonyítsuk, hogy a leány szerelmére érdemesek vagyunk. Tudtuk, hogy csak a küzdelem, a csatározás az, a mi edz, erősít, fölemel; ami által értékünk nő és megbecsültetjük magunkat.

Mert úgy voltunk meggyőződve, hogy annak a leánynak, aki igaz szerelemmel viseltetik egy férfi iránt, ezt a férfit igazán és nagygy becsülni is kell. Nem tudtuk elképzelni, hogy egy jól nevelt, okos leány egy svihákot, kراكélt vagy egy ugynevezett gigerlit igazán szerethessen.

Meg volt még bennünk némi bizonyos maradványa annak a középkori Frauentienstnek, annak a zordon bár, de ragyogó, mesés lovagkorának, melyben a férfiak magas, fontos feladatokat tűztek ki maguknak, csak hogy egy-egy kézcsofra érdemeseknek mutkozzanak. Harczba mentek, világra szóló kalandokba bocsátkoztak, csak hogy a mégis elkerült halálos veszedelem híre eljusszon a píruló szépek füleihez. Akinek szíve csak akkor nyílt meg előttük, ha az elnemeség, okosság és tevékenység merlegén könnyűknök nem találtattak.

kolosszális oszlopok, mint hajolnak föl-bük a merészen lenge ívek szemünk káp-rázik, elnézven, hogy a nagy építömester-nek nem lankadó figyelme, munkától égő keze még az apró ékítmények fölrakásával is ráér bajlódni.

Nem hisszük, hogy bárkit is, a ki sine ira et studio mérlegeli azt a haladást, melyet a magyar igazságügy ép a legutóbbi évek folyamán tett, el ne fogjon az őszinte méltánylás, az önkéntelen elismerés érzete.

Fokozza e kétségtelen közérzet melegségét az az aktualitás, melyet az igazságügyi kormányzat most közzé tett ősi munkaprogramja kölcsönöz neki.

A bűnvádi eljárástól a tengeri magán-jogig egész labirintusa ez a mindennapi életű szükség követelte igazságügyi reformoknak, új törvényalkotásoknak, melyeknek szövevényében csak azért nem lehet laikus észszel is eltévelyedni, mert a tömértelen ágazatot a maga harmonikus egészében világítja meg a közös vezéreszmének, a jogállamnak ragyogó sugara.

BELFÖLD.

Kálnoky lemondása.

Ischlből azt jelentik, hogy a külügyminiszter legközelebb odaérkezik. Feltételeken véve a dolgot, azt lehetne következtetni ebből, hogy a külügyminiszter megjelenése a királynál, lemondási szándékával áll összefüggésben, a miről egy bécsi hétfői lap nyomán mi is megemlékeztünk. Tényleg azonban nincs semmi föltűnő Kálnoky gróf Ischlbe való utazásában. A külügyminiszter minden évben el szokott menni, a mikor a király ott nyaral, Ischlbe, jelentéstétel végett.

Tengeri magánjog.

A magyar királyi igazságügyminiszterium a következő törvényjavaslatot bocsátotta tegnap nyilvánosság elé: „Törvényjavaslat a tengeri magánjogról; előadói tervezet.” Szól a hajóállalkozókról, hajóparancsnokról áru fuvarozási ügyletről, a hajókölcsönről, a hajókárrol, a hajóösszeütkezésről, a mentésről és segélyről, a tengeri hitelről, a tengeri biztosításról és az elvétel és elbirtoklásról, szóval a tárgyat minden irányban teljesen kimeríti, összesen 356 szakaszban.

A valutarendezés folytatása.

Budapest, július 25.

A tegnapi nap valutarendezésünk történelmében jelentőséggel teljes napnak mondható.

Amint ugyanis röviden már érintettük, az „Országos Törvénytár” tegnap megjelent száma a közös függő adósság egy részének beváltásáról szóló törvényt, mint 1894. évi XXIV. törvenyzikket, közzétette, ami által a nagyfotosságu törvény hatályba lépett.

Ugyanakkor megkötötte a kormány az osztrák kormányval az államjegyekből álló közös függő adósság 200 millió forintot tevő részének beváltásáról szóló egyezményt s ugyancsak tegnap jött létre a pénzügyminiszter és az osztrák-magyar bank között az az egyezmény, amely az államjegyek bevonására szükséges bankjegyeknek és ezüst forintoknak huszkoronások ellenében való átengedésére vonatkozik.

Ezt az egyezményt végrehajtandó, a pénzügyminiszter legott 6 millió forintot szándékozik ily arany érmekben, az ezüstforintosok ellenében a bank budapesti főintézeténél elhelyeztetni.

Végül tegnap hozta meg a hivatalos lap a pénzügyminiszternek azt a rendeletét, amelylyel az egyforintos államjegyek egész kategóriája beváltásra fölmondatik.

E szerint a rendelet szerint, annak hatálybalépésétől az állami pénztárak és hivatalok, a náluk meglevő vagy ezután befolyó egyforintosokat többé ki nem adhatják, hanem a központi állampénztárba beszállítani tartoznak. A magánforgalomban ezek a jegyek csak a jövő, 1895. végéig fogadandók el.

Az állami pénztárak és hivatalok azonban fizeteskép, 1896. első felében, június 31-ikéig fogadják el, azontul egész 1899. végéig pedig csak a váltási teendőkkel megbízott pénztárak, valamint a bécsi közös központi pénztárak, a mely ezeken a jegyeken mint kibocsátó pénztár szerepel, fogadja el őket, de már nem fizetés, hanem csak váltásképen.

Ez után a végső határidő után, a mely mindenestbe méltányosan támasztható minden követelménynek megfelel, az

állam semmiféle beváltási kötelezettséggel többé nem tartozik.

Az egy forintos államjegyeknek ez a beváltása önértékileg tetemes előkészítő intézkedéseket igényel, különösen azért, mert az állami pénztárakat, a melyek, a mint említők, a náluk befolyó egy forintos államjegyeket többé ki nem adhatják, az egy forintosok helyébe lépő fizetési eszközökkel (egy-forintos ezüst érmek és egy-koronások) el kellett látni.

Igy — a fővárosi pénztárakról nem is szólva — az ország különböző helyein az első napok szükségleteire két millió darab egy-forintos van készletben, a mely összeg részben a központi állampénztárból, részben, még pedig nagyobb részben, az osztrák-magyar bank pénztárából ered.

Ha meggondoljuk, hogy ez a mennyiség, a mely éppen csak az első napok szükségletére szól, 2400 métermázsá körül van, képet alkothatunk magunknak annak a nagy ezüstmögnek a mozgósításáról, amely az egy-forintosok bevonásával egybe van kötve.

Az osztrák-magyar bank, a vele létrejött megállapodások szerint, serényen osztózik a pénzügyi kormányzat teendőiben, a melyek a bevonási művelettel járnak; részben az által, hogy a hozzája kerülő egy-forintos államjegyeket épen úgy bevonja, mint az állam, részben, hogy az állami pénztáraknak ezüstitel való ellátását végzi.

A fentiekben körvonalazott fontos rendelet — a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök rendelete az egy-forintos államjegyek fölmondása és beváltása tárgyában — szó szerint így hangzik:

A mai nappal életbe lépő 1894. évi XXIV. törvenyzikketben nyert felhatalmazás alapján, a magyar korona országainak kormánya és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormánya között 200 millió o. é. frt államjegy beváltása iránt az egyezmény megkötöttén, a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok pénzügyminiszterével és a cs. és kir. közös pénzügyminiszter ural egyetértőleg, a cs. és kir. közös központi pénztár által kiadott és 1888. évi jul. 1-ről keltezett o. é. egy forintos államjegyek fölmon-

Igen bizony! Az a küzdés nélküli szerelem csak oly limonádé szerelem, édes is, savanyu is. De hogyha egy leányt férfias küzdelem árán nyerünk el jutalmul az egész életre; ha egy leányt, kihez szerelemmel ragaszkodunk, a tiszta nemes lélek csodás akaraterejével a szerelmes szív teljes odaadásával elvégre meghódítottunk: az a leány meg van hódítva egész életünkre, az a leány egészen a mienk és annak a boldogsága is egészen a mienk!

II.

És mostan.

Ma már sok fiatal ember annyira megokosodott a az ugynevezett éretlen bölcselkedésbe annyira belekóstolt, hogy alig találhatni valamit benne az egészséges életfelfogásból, abból a derengő, nyájas és józan életkedvből.

A modern haladás megváltoztatta világnézetünket. Mindig kevesebben ébrednek közüök tudatára annak, hogy az emberi életnek itt e földteken bizonyos célja, bizonyos hivatása is van.

A századvégi levegő a mai fiatal embereket nagy részben már bimbókorukban megfosztotta üdességüktől. Megirigylik azokról a szegény leányoktól még azt a néhány hangversenyt, bálát vagy táncmulatságot is, a melyen legalább kiugráthatják magukat. Férjvadászoknak csufolják őket mindjárt, akik csupán spekulációval vannak tele, hogy valahogyan pártában, hoppon ne maradjanak.

Dőljetek össze oszlopai az idealizmus világának.

A leány már tizenhat éves korában csak azért mosolyog, hogy hódítson, hogy szemének ragyogásával, kikandikáló fogaival valakit, egy valakit, a kit épen kiszemelt, elbolondítson.

A férfiak mind szentek, ártatlanok: a nők pedig mind kaczerák és számítók!

Uraim, fiatal emberek, vegyenek lilomot, ciliciumot a kezükbe és zarándokoljanak énekes processzióval Radnára, vagy Mária-Celbe.

Nem akarom ugyan visszasíratni a mulat. De ilyeneket látva és tapasztalva, mégis felfohajtok, hogy hol is vannak azok az aranyos idők, a mikor a fiatal emberek ott szerették látni hölgyeiket a természet öln, a virágok között, illatos berkek aljában, árnyas ligetek mélységében, — tajtékzó vizesések szélén körbe fogódzva és úgy lejtteni veltük azt az álomszerű, tündéri táncot. Midőn a férfiak nem a selyem és gyémántok kultuszát imádták a leányban, hanem az egyszerűséget, szépséget, természetességet, nyájasságot és kedvességet.

III.

A tanultság kifogása.

Nem. En nem engedem megbántani a mai leányokat. En pártjára állok a mai leányoknak.

A mai leányok csöppet sem rosszabbak,

mint a milyenek a mamák és nagymamák voltak.

Az a körülmény, hogy a mai lányok többet tanultak, sokkal többet tudnak, élesebben látnak, mint tanultak, tudtak és láttak a mamák és nagymamák leánykorukban, éppen nem fosztja meg őket a nőiség bájaiból.

Sőt ellenkezőleg, minél erősebb a leány kedélye és szellemére nézve, minél okosabb, műveltebb és életrevalóbb: annál érdekesebb lehet a férfira nézve őt meghódítani.

És vajjon mi rossz is van abban, ha a leányok is szeretni merik az irodalmat és művészetet, érdeklődnek a társadalmi és nemzetgazdasági mozgalmak iránt, rajonganak édes leányos lelkesedéssel a szép versekért, regényekért, avagy a tudományt és egyáltalán a civilizációt tárgyzó irányozikkekért. Ha mindent a lelkükbe fogadnak, a miből a léleknek haszna van; mindent bebocsátanak a szívükbe, a mitől a szív jobbá és nemesebbé válik.

Az ilyen művelt leányok társasága: az a szűk arisztokráciája, szoros kapcsolatban a szívnek és kedélynek jóízű demokráciájával, mely a szellem előkelőségét egészséges, vidám humorral teszi kedvessé, nyájassá, pajkossá és elragadóvá. — Hasonlítanak az ilyen leányok azon a ranyos méhecskéhez, melyek a fáradtság, kitartás és önfeláldozó tevékenység árán összehordott mézet mindazokkal megosztják, kik bizalommal és érdeklődéssel közelednek gazdagon megtöltött kaptárukhoz.

A műveltség a legnagyobb

dását és beváltását a következő módok mellett rendelem el:

1. Az o. é. egy frtos államjegyek a mai naptól kezdve többé ki nem adatnak.

A m. kir. állami pénztárak és hivatalok, valamint a cs. és kir. közös pénztárak és hivatalok, a náluk meglevő vagy hozzájuk befolyó o. é. egy frtos államjegyeket a mai naptól kezdve többé ki nem adhatják.

2. Ezekre az o. é. egy forintos államjegyekre nézve az a ma fennálló általános kötelezettség, hogy az államjegyek fizetése el fogadandók, 1895. évi december 31-ével megszűnik.

Ezek az államjegyek a magánforgalomban tehát csak 1895. évi december hó 31-ig bezárólag fogadandók el névértékben, illetőleg az 1892. évi XVII. törvénycikk 22. §-ában megállapított fizetési értékben.

3. A m. kir. állami pénztárak és hivatalok, valamint a cs. és kir. közös pénztárak és hivatalok kötelesek azonban ezeket az o. é. egy forintos államjegyeket még 1896. évi június hó 30-ig fizetése, a váltópénztári teendővel megbízott állami pénztárak, valamint a cs. és kir. közös központi pénztárak pedig más törvényes fizetési eszközökre leendő átváltás végett — a mely fizetési eszközök azonban államjegyek nem lehetnek — elfogadni.

4. 1896. évi július hó 1-től 1899. évi december hó 31-ig ezek az o. é. egy forintos államjegyek már csak a váltópénztári teendővel megbízott állami pénztáraknál és a cs. és kir. közös központi pénztárnál más törvényes fizetési eszközökre leendő átváltás végett, a mely fizetési eszközök azonban államjegyek nem lehetnek, fogadtatnak el.

5. 1899. évi december hó 31-ike után ezek az o. é. egy forintos államjegyek már nem váltatnak be, és ennek a határidőnek elteltével az államnak ez államjegyek beváltására vonatkozó mindennemű kötelezettsége megszűnik.

Budapest, 1894. júl. 24-én.

Magyarok a hadseregben.

Arad, július 25.

A magyar nemzeti politikát tettekkel kell csinálni, nem pedig hangzatos frázisokkal. Különösen a hadügyi téren nem boldogulunk örökös panaszokkal, képzelt sérelmek napi-

rendre hozásával és valódi, de csekélyebb jelentőségű érzékenykedések folytonos feszegetésével.

Az ellenzék egy része, a szélsőbali nem akarja a közös hadsereget, az Apponyi-párt akarja, de az ellenzéknek egyik tábor se segíti elő azt, ami a gyakorlati politikában kivihető lenne, hogy a magyar ifjak a hadi pályára lépjenek és ott annyi és oly teret foglaljanak el, amennyi és amely intelligenciájánál és számánál fogva azt megilleti.

Ha még a pusztá passzivitásnál maradna az ellenzék, ez csak helytelen politikáját bizonyítaná. De ebből minduntalan kilép az igazság terére és visszariasztja a katonai pályától a magyar ifjúságot és így nem csak növeli a proletár elemet, de megakadályozza azon célt, amelyet ő is akar, hogy a hadsereg tényleg magyarra lehessen.

Igen nehéz ezzel szemben a mi politikai álláspontunknak érvényre juttatása, kiknekezen áldatlan ellenzéki álláspont káros hatásainak ellensúlyozására kell erőnknek jó részét felhasználni és lekötöni és ugyyszólván erőszakosan kell meghódítani ifjúságunk részére azon teret, melyet a hadseregben el kell foglalnia nemzeti érdekekből.

De azért eme törekvéseknek meg van a maga hasznos gyümölcse. Évről-évre gyarapodik a magyarság a hadseregben, már tudniillik a tiszt elem.

Akik a tényeket letagadni nem akarják, emlékezhetnek rá, hogy nem is oly régen, ez előtt 10—15 évvel alig hallottunk katonatisztek ajkáról magyar szót s ma már alig van uri család, melyiknek egyik-másik tagja aktív katonatiszt ne lenne s alig van tiszt társaság, ahol magyarul ne beszélne. Többet mondunk, még a magasabb rangú tiszték között is közönséges, hogy magyarul tudnak és beszélnek.

A Kassán, Kőszegen, Kis-Mártonban és Fiumében levő katonai iskolákban 1893-ban 313 volt magyar és 505 osztrák honos. Tehát 60 százalék volt magyarországi elem. Az osztrák földön levő szinte négy intézetben 332 volt a magyar s 1568 osztrák honos, tehát 40 százalék a magyarországi elem.

E számok szebben beszélnek minden frázisnál. Ha ily mérvben gyarapszik a magyarországi és ebben a magyar elem a hadseregben, úgy elérjük azt, ami után miandannyian

vágyódunk, hogy t. i. a magyarság méltó helyet fog elfoglalni a hadseregben.

Csak az a sajnós, hogy mindezt csak a kormány- és szabadelvű pártnak egyedül kell kivívnia és a legnagyobb erőfeszítéssel megtartania, mert a két ellenzéki párt csak zsi-basztja munkásságunkat.

A katonai pálya méltó tárgya lehet akár-melyik ifju becsvágyának. Diszes állapotot, tiszteletreméltó helyzetet, gondtalan életállást biztosít annak, aki komolyan veszi az életet és nem a szórakozásban, hanem a pályáján való mivelődésben, előrehaladásban keresi és találja életcélját.

Ne induljunk tehát a gyakorlati politika terén ábrándok után, hanem arra töreked-jünk, arra buzdítsuk a magyar ifjúságot, hogy lépjen a hadsereg kötelékébe, hogy így mentül több magyar legyen a hadseregben.

Andrássy Gyula gróf utolsó nagy beszédében mindenkit meggyőzött arról, hogy manapság aktív politika tárgyát nem képezheti a külön magyar hadsereg. A nemzetközi viszonyok, a monarchia nagyhatalmi állása, a magyarországi nemzetiségi viszonyok parancsolják, hogy ne feszítsük túl a hurokat, ne gyöngítsük magunkat, hanem a közjogi viszonyokat szilárdítsuk, állandósítsuk.

A magyar hadsereg ma utópia, de csak úgy és addig, amint és ameddig azt egyszerre akarjuk megteremteni szerződés, törvény ellenére; de meg lesz akkor, ha a magyar elem beözlök a hadseregbe és ott elfoglalja az alsóbb tiszti állásokat és a felsőb-beknek egy részét.

Ez a törekvés nehéz, fárasztó, hosszabb időbe kerül, de biztos, mert nem jár a belbékének megzavarásával, kétoldalú szerződés nyílt megszegésével.

Ismerve a magyar ifjúságnak a katonai pályára rátermettségét, tanulmányosságát, minden jóra való fogékonyságát: csak helyesnek és üdvösnek kell tartanunk azt a politikát, mely az ifjúságot a katonai életpályára tereli. Így lesznek ők a nemzet oszlopaivá és megvédelmezik a hazát erős karral, bátor szívvvel.

Mennek a királyhoz.

Mint hogy a magyar főpapság, a „Magyar Allam” és Zichy Nándorék bujtogatása dacára sem mutat hajlandóságot arra, hogy ő Felsége elé járuljon megkérni őt, hogy tagadja meg a sanctiót a polgári házasságról szóló

erő, nemcsak a férfinnál, de a nőnél is. Minél többet tanul, minél inkább ki-képezi lelkét a leány, annál nagyobb erkölcsi tökéletet visz a házasságba, annál többet fog élvezni, mint asszony. Avagy, ha netalán férj nélkül maradna is, még akkor is, — elhagyatva, egészen egyedül is — sokkal könnyebben bír megküzdeni az élettel.

A művelt leányok sohasem lesznek élet-unottakká; nem merülnek el nyakig az ál-szentimentalizmus tengerébe, nem sóhajtoznak holdkóros epekedéssel az elérhetetlen ideálok után; nem játszószék az átszellemült idegést, a semmittevés karjai között naphosszat a kanapén heverve és az élet prózáját nyögve. Az ilyen leányok nem affektálnak, nem mondják édes turbékolással fünek-fának, hogy ők megvetik az életet, mert nem találják benne semmi jót, semmi célt, semmi üdvöset.

Mennyi tapintat, mennyi izlés, mennyi idealizmus, mennyi beosztás van az igazán művelt hölgyek működésében. — Pontosan, mintegy művészettel tudják kiszámítani az időt, hogy épen annyi jusson az élet szükség-leire, mint a műveltség magasabb feladatai-ra. Csak a nő, csak a testileg és lelkileg kép-zett nő tud így egyensúlyt tartani reális kö-telesség és ideális kötelesség között; csak a női lelemény, csak a női kitartás virtuozitása tud így megfelelni mind a kettőnek egyenlő sikerrel, arányosan és felületesség nélkül.

Féire tehát azzal az előítélettel, önzéssel, maradéktalansággal, hogy úgy mondjam gigerlis-mussal, mely a művelt nőből torzképet farag,

karrikaturát csinál, mely a női műveltséget kiparódizálja, gúny tárgyává teszi és úgy tűn-teti fel, mintha ebben a nőre nézve veszély-rejlenék a mintha ettől a nőnek ép oly pó-riassá, gorombává, erőszakossá kellene lenni, mint a milyenek ők maguk a teremtés neve-letlen urai.

A gigerlismussnak, mely a fiatal emberek közt mai napság mindinkább hódít, természetesen nem tetszik a nők műveltsége. Mert tudja, hogy ez hatalmas fegyver a sze-retkezők, a vadabb és zabolátlanabb szenvedé-lyek ellen. Mert érzi, hogy a művelt leányt éppen nem ragadja el az a modern ud-varlás, mely azokban az üres fecsegések-ben nyilvánul s a melynél haszontalanabb, lé-hőbb és semmitmondóbb aligha volt még a sze-relem történetében. Mert látja, hogy a nevelt leányra nem lehet hatni csupán külső sé-gekkel, olyanokkal mint a fehér kalap, rö-vid kabátka, bokáig feltűrt kockás nadrág, piros harisnya és karvastagságu sétatöb a jár-dán stb. Az ilyen viselet és külsőség ámbár tetszhetik egyeseknek és pedig nemcsak leá-nyoknak, de még asszonyoknak is; de a jo-bb izlésűek a többségben csak mo-solyt és szánakozást ábrásztanak.

A gigerlismuss, mely a nőben a lélek és szív műveltségét mire sem becsüli, egy uton jár a bolond Teed Vilmossal, a ki a szab-d szerelem tanát felállította. Nem akar egyebet, sem többet, sem kevesebbet, csak azt, hogy az a szöny a házasságtan ne legyen hitves, csak kompanista; — maga

a házasság pedig ne legyen örök frigy, hanem időről-időre szóló alku, szolgálati szer-ződés, mely felmondható, felbontható, vagy megújítható, ha a terminus lejár, vagy ha a kikötött feltételek bekövetkeztek.

Nem beszélnek a szerelmes poétákról, ki-ket az ur Isten is arra teremtett, hogy a nőt magasztalják. Csak a világ nagy reform-a-toraira, a társadalom nagy bölce-se-lőire, az emberi haladás legválogatottabb szel-lemeire, a hódító humanizmus tényleges nevé bajnokaira hivatkozom, a kik mindnyájau sikra szállottak a nők érdekében és éppen annyi észrel mint jószággal vitatták, hogy a férfiak eddigi monopóliuma tarthatatlan és hogy az emberiségre csak akkor támadhat szebb jövő, ha megadjuk a nőknek is a sze-le-mi fejlődés, a lélek és szív műveltség minden feltételét, minden biztosítékát.

A művelt, munkás, szorgalmas és életre való nő nem szorul a férfi kegyére, hogy az élet harczaiban becsülettel megállhasson. Ha-bár szegény is, fenntartja magát tudásá-val, műveltségével; ha pedig gazdag, elbá-jolja környezetét szelleme varázsszával és jóté-kony angyalává lesz a betegeknek, árvák-nak, elaggottaknak.

Mert minél műveltebb a nő, annál jobban érzi, annál jobban beátja, hogy a másokon segítő, másokat megvigasztaló irgalmasság az emberi jellem legzsebb vonása és földi pályánk legedesebb kötelessége.

HERCZEGH MIHÁLY dr.

törvénytől, most az alsó papságot akarják rábirni, hogy ő Felsége elé járuljon az említett kéressel.

Erre vonatkozólag a „M. A. C z v i n c s e k János kollároviçi segédlelkész következő levelét teszi közzé, azzal az ígérettel, hogy a „nagyfontosságú indítványhoz” holnap bővebben fog szólni.

A levél — melyről már tegnapi távirataink közt megemlékeztünk — így hangzik: A felsővidéki alsó papság ő Felségéhez járulni készül.

Csak dicősségére válik az a róm. katolikus anyaszentegyháznak, hogy úgy a felső, mint az alsó papság hitelvei védelmében kitartó és hogy nemes, az igazság fegyvereivel küzd a 19. század hamis prófétái ellen. Az alsó papság, miképen mindig, most is ébren van, nem jön az zavarba, hogy a kormány hivatalos presszió útján és a korona támogatására hivatkozva — bár hamisan, hiszen egy „apostoli” király ilyent meg passiv sem támogathat — keresztül vitette a kötelező polgári házasság javaslatát! nemes küzdelmében tántoríthatatlan marad, nem csügged, nézi vezéreit, ámbár nem keresztbe vetett kezekkel, várja Magyarország hercegprímását, hogy a többi püspök élén ő Felségéhez járuljon és az „apostoli” címmel, ha valamikor, akkor leginkább most járjon kötelességről alattvalói hűséggel informálja. — Ilyen magaviseletet a felsővidéken is tanusít a kath. alsó papság.

Legújabbban nagy mozgalom indult meg itt a katolikus alsó papság között, hogy azon esetre, ha vezéreik eme kötelességéről valahogyan megelégedkezzenek, a mi semmi esetre sem fog bekövetkezni, egy lélekkel, egy akarattal, a kivétel nélkül öök járuljanak az „apostoli” király elé, öök, a hű jobbágyok kérik meg jó urukat, hogy ezen úgy a vallásnak, mint a hazának, de még a trónnak is veszedelmes javaslatától a szankciót tagadja meg, mert mindenki, a ki ezt akár aktív, akár passzív támogatja, eo ipso a katolikus egyházból kizáratik és ebből kifolyó minden konzekvenciáirészesese.

Ezen mozgalom eredményére azonban nem lesz szükség, mert a kath. püspöki kar most is megteszi kötelességét és ha oélt nem érne, akkor inkább tegye le püspöki méltóságát, mert „magis obediendum Deo, quam hominibus” quia per Deum imperant reges et regunt Ecclesiae episcopi. A kulturharcz ime már megérkezett!

Czvincsek János,
kollároviçi segédlelkész.

Mi abban a helyzetben vagyunk, hogy már ma megjegyzést tehetünk erre a nagyfontosságú indítványra. Emlékeztetjük Czvincsek segédlelkész urat és a felsővidéki alsó papságot a Bécsben jártóláhdéputáció sorsára. S még egyet vagyunk bátrak kérdeni: vajjon komolyan hiszik-e, hogy ő Felsége megijed attól, ha Czvincsek segédlelkész ur exkommunikálással fenyegeti őt?

KÜLFÖLD.

Ázsiai államok háboruja.

A „Reuter-ügynökség” a következő hírt közli Shangaiból, kedden délután 5 óra 45 percznyi kelettel: Nagasakiból érkezett távirat jelenti, hogy a koreai csapatok Soeulban a chinai rezidens által felizgatva, megtámadták a japán helyőrséget, de visszaverettek. Egy másik távirat jelenti, hogy egy japán cirkálóhajó egy chinai szállítóhajót elsüllyesztett.

A „Reuter-ügynökség”-nek jelenti Che-mulkoból tegnapi kelettel, hogy a koreai kormány China tanácsait követve, visszavonta az ígéretet, melyet a japán kormánynyal szemben a belügyi reformra vonatkozólag tett. Az ellenségeskedések kitörése a koreaiak és japánok közt Soeulban közvetlen küszöbön áll.

A külügyi hivatal, Tokio és Peking közt tegnap egész nap élénk sürgönyváltás folyt, de ugy látszik, Japán ugyszólván alig várja, hogy Kkinával összemérhesse fegyvereit. A hatalmak pusztta tanácskozása, katonai beavatkozás nélkül, előreláthatólag semmit sem fog használni a két hatalmak ázsiai császárság konfliktusának kiegyenlítésére. A londoni politikai körök Khinával rokonszenveznek, a japánokat a kelet francziáinak nevezik és

daczára európai módra fegyvermeztett hadseregüknek, háboru esetére a japánok teljes kudarczát jövendőlgetik.

Szerbiai hírek.

A radikális „Odjek” tegnapi számát konfiskálták, mivel Petrovics pénzügyminiszternek szemére vetette, hogy nem kezeli becsületesen az állam pénzeit. A pénzügyminiszter a cikk szerkesztőjét felelősségre fogja vonni. — Sándor király arra az esetre, ha Natália királyné ezentul sem akar Belgrádba jönni, megátogatja anyját Párisban, vagy Birritzenben.

IDŐJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 761.7 milliméter, délután 2 órakor 757.5 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 25.8, délután 2 órakor C° + 36.1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 2, délután 2 órakor N. 3. Felhőzet: reggel derült, délután félderült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Fürdői levél.

— Helyből. —

Grünberger-uszoda, július 25.

Nyakig ülök a vízben, s bámulom a gyönyörű kilátást. (Köztudomásu dolog, hogy minden fürdőnek legvaskosabb előnye a kilátás.)

Szemeim előtt kellemetlen szürkességben folynak össze a kabinok ajtai, melyek az afrikai hőségtől művészi repedésekben gazdagok, az orrom körül egy tapasztalatlan muslica röpök, s zümögésével helyettesíti a gyógyfürdő parkzenéjét. Mondhatom, kiálthatatlan hangja van a muzsikájának.

A korláton kívül két gyerek veszekszik egy cigarettán.

— Na, Pista. Add ide már!

Az oda se hallgat.

— Nem hallod? Te már kettőt is szippantottál. A szerződés pedig úgy szölt, hogy egyszer én, másszor te szívsz a cigarettából.

Pista ügyet se vetett piszeorru fürdőtársa szavaira, csak szipakolt tovább olyan jóízű ábrázattal, mintha el akart volna merülni a nicotintartalmu gyönyörök élvezetében.

Egyszerre nagyt ordított. Kálmán pajtása cselekedte hátba, olyanformán, hogy a következő pillanatban a vízben találta magát. A megszegett szerződés illeten rehabilitálása természetesen nem maradhatott megtorlás nélkül. Elhangzott a csata jel:

— Spriczcz!

— Spriczcz!

Ezzel aztán megindult a háboru olyasformán, hogy a Pista gyerek, meg a Kálmán gyerek is elkezdte csapni a vizet, s a do og vége az lett, hogy a parton álló hűsölők lepedőjéből a mosóintézet gépei csavarták a vizet, s hogy az én orrom, szám megtelt szappal, s egyéb aktuális fürdői kellemetlenséggel.

Csak arra voltam kíváncsi, meddig tart ez az állapot? Szerencsére a gyerekek rövid háromnegyed óra alatt megunták a harczt, s felhagytak a zuhatagsinálás áldatlan mesterségével.

Megnyugtató kilátás a jövőre, mely újabb zavarakkal fenyegetett.

A kabinszomszédom tizenégy ismerőseivel bevonult a vízbe, s elkezdett czápásdit játszani, á la quarnerói öböl. A mi olyformán történik, hogy a legnagyobb tüdejű bácsi lebukik a víz alá, ott megfogja a keze ügyébe eső alak lábát, s azt kiváló kellemel lemeríti a habok alá, s ott tartja, amíg el nem ismeri, hogy a szüretlen Marosviz vetelkedik a világhírű borszékivel. Akkor aztán ismét levegőre bocsátja.

Ugy is lön. A „czápa” mindjárt az első összemenetelnél lenyomott egy czingár legényt a víz alá, hogy hogy mire az ismét a felszínre került, esemelláthatólag meghízott a sok beszédett folyadéktól. Csak úgy prűszkölt. A tizenhárom kolléga pedig sátáni kaczagásban tört ki.

— Na ez ugyan megkapta a magát! Hahaha!

— Ugy kell neki! Hehehe!

— Ugy bizony! Hihihih!

A harsogó nevetés a különböző hangnemekben bemutatott kórusa engem is extáziába hozott. Elkezdtem nevetni, akár egy szabad uszó. (Mert mellékesen megjegyezve, engem a mamám nagyon féltett a vízbehalástól, s nem engedett soha uszodába. Most is csak azért merészkedtem ide, mert az ember talajt ér mindenütt.)

Már éppen a magas h-nál tartottam a nevetés skálájában, midőn éreztem, hogy elvesztettem lábaim alatt a talajt. Nagyt lélekzettem, s há-

rom miatyánkot mondtam el hamarosan. Meg voltam győződve, hogy a mély vízbe estem, honnan pedig nincs menekülés.

Talán két percig tartott a borzasztó állapot. A fülem körül örlt zugás, zsiabongás, fölöttem pezsgő élet, melyet én viszontlátni nem fogok. Már a Csutak embereit is láttam, amint öltöztetnek.

Egyszerre, hogy-hogy nem, ismét megpillantottam a derűs kék eget, s a szemembe mosolygott egy hatalmas alak, a — „czápa”. Engem is elkapott.

— Nos, hogy érzi magát? — kérdezte.

— Köszönöm jól.

— Nem félt a víz alatt?

Igyekeztem jó arcot csinálni:

— En? Oh dehogy, a viláért sem. Roppant tulipiros kedvem volt.

— No azt szeretem.

S odébb ment.

— Fulladnál meg neved napján, gondoltam, s két perc múlva már csak szárazról dicsérgettem a víz kitűnő hatását.

Azalatt a Pista meg a Kálmán is elpusztultak kiálthatatlan spriczceléseikkel, a tizenégy viziló is öltözni ment, s talán végre nyugodtan is lehetett volna fürdeni. De már akkor jóllaktam a vízzel. (A szó szoros értelmében!)

Mi maradt más hátra? Megettem az uszómester fél kiló avas szalonáját, huszonhét kis, tizenöt nagy földpaprikáját, s husz deka sóját.

Öreg este volt, mikor hazatértem. Otthon még dicsérnem kellett a Maros gyógyhatását, mert a házbeliak mind tántoríthatatlan vizpartiak. No de legalább én kivettem a magam részét az élvezetekből.

(Apropos! Szerkesztő ur megöcsé, hogy a Grünberger fürdőjének kilátásáról nem írtam, pedig azt ígertem... A kilátás igen jó, mivel a hőség állandóan nagy, s a fürdőzők rohamosan szaporodnak. Sok köztük a családapa!)

HRYLÓS.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Július 26. —

Száraz. — Meleg. — Zivatarok.

Tűz a belvárosban.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap esti fél nyolcz órakor kondultak meg a tüzet jelző harangok és harsantak meg a tűzoltók trombitái.

Karácsonyi Antal üzlete alatt levő pinczehelyiségben ütött ki a tűz a hetes vi-gyázatlansága következtében, a melyért égési sebei meg is bűntették rögtön.

A pincze hozzáférhetetlensége és a gyulékony és robbanó anyagok felhalmozása nagyobb szerencsétlenséget is idézhettek volna elő, mint tényleg volt, melyet csak a gyors segély és tűzoltóink oltási jártassága fojtott el.

A tüzről részletes tudósításunk a következő:

A Szabadság-tér és az Asztalos Sándor-utca sarkán levő Karácsonyi Antal fűszerkeskedése alatt levő pinczehelyiségben ütött ki a tűz a következőképen,

Az üzlet hetesét, Gostinár Lázárt elküldték a pinczébe étherért. A hetes a biztosító rostélylyal ellátott lámpával ment le a pinczébe, hol, miután elhelyezte a földre a lámpát, a raktáron levő szűknyaku étheres üvegből tölni kezdett a kezében levő tágas nyaku kis üvegbe éthert.

Nem elég ovatos volt azonban, mert az étherből kifröcsesent, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy épen a lámpásra hullottak az étheresepek, melyek rögtön lángot vetettek.

A hetes megijedt és elvesztette lélekjelenlétét és az étheres üveget épen a már égő lámpa mellé tette le a földre, mely szintén meggyulladt, egyszerűmind az ő ruhájába is belekapott a láng.

Gostinár Lázár égő ruhával rohant ki a pinczéből, ott hagyva lámpát, égő étheres üveget.

A segélykiáltásra kiszaladt üzletszemélyzet azonnal látta a veszedelmet és rögtön te-

lefonoztak a tűztől, a tűzet Leszka-
ruhájú Gostinárón el-
tolták az üzletbe, ahelyére a tűz-
Gyorsan értek fel az oltáshoz.
tók és azonnal a ház talos Sándor-ut-
Az egyik csőve dugták le, míg a
czára néző pincze-
a-bejaraton vezetve
másik csövet a szű-
k keresztül, az udva-
pinczébe, a táján-
Tovább mint ráig tartott az oltás
munkája, míg vé-
zet. Az oltás an-
mert a pinczébe-
zip, petroleum, é-
robbanó anyag-
pinczébe való-
óriási füstöt tá-
szi a hozzáfér-
Míg a tűz-
kűnn, addig
mián Aurél
jét vették ke-
Gostinár-
hetese — az-
jobb alsó lá-
nem tulság-
vedett, mel-
segélyt.

A kár nem lehetett meghatározni
tegnap, ha az üzlethez tartozók vélemé-
nye szerint lesz nagy.

Kilenczórakor a tűzet tűzoltóink, kik
Stankovics vezetésével alatt végezték az
oltást, és elfojtották.

A részéről jelen voltak: J o ó
Béla, R e r István és B e r e c z Ferenoz.

HIREK.

18. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Anna. —
Protest. naptár: Anna. — Görög-keleti naptár (július
14.): Pólla. — A nap két 4 óra 19 perczkor, nyug-
szik 7 21 perczkor.

Jadagharcezi emléktárgyak orszá-
gunk (színházépület, II-ik emelet) nyitva van
mind délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. B e m e-
net: talán.

Hecsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szomb-
batól 4-ig és pénteken 1—12-ig. Helyiség: Polgar-
iskola.

Székely fiuk Aradmegyében.

A miniszteri biztosi látogatása.

Ismeretes a kereskedelemügyi kormány-
al dícséretes és hazafias törekvése, hogy
székelyek kivándorlását minden rendelkezé-
re álló eszközökkel megakadályozni tö-
razik.

E szép céljának megvalósítása végett
szólította annak idején az ország nevezete-
sebb gyári vállalatait, hogy székely fiukat fo-
gadjanak fel tanonczokul, a kik aztán az ipar-
ban való kellő jártasságot elsajátítva, egyrészt
az országban való biztos megélhetés feltéte-
leit szerzik meg, másrészt pedig saját otthon-
ukban terjesztőivé, apostolaivá válnának egy
fokozottabb ipari tevékenységnek, mely szé-
kely testvéreinknek existenciális viszonyait
nagy mértékben javítaná.

A felszólított ipari- és gyár-vállalatok
Budapesten készséggel járultak a miniszter ke-
zébe, a vidékiek közül azonban tudtunkkal
csupán az aradi Weitzer-féle wa-
gongyár a vele kapcsolatos boros-
jenőibot- és butorgyár ajánkozott
a miniszter intenczióinak megvalósítására.

Arad ezen hatalmas és felvirágzó gyár-
vállalata husz székely ifjút vál-
lalt, kiknek legnagyobb része a boros-
jenőigyárakban vannak alkalmazva, hanem
a szó szoros értelmében nevelve, tanítva, min-
dennel ellátva, úgy, hogy még iskolai és szak-
oktatásukról is gondoskodva van és a kiknek
hatósági gyámokságára utjabban S a r l o t
Domokos, Aradváros főkapitánya vállalkozott
dícséretes ember- és ügyszeretettel.

Ezt a kis telepet jött most hozzánk
F e l s z e g h y főmérnök, mint kereskede-
lemügyi miniszteri biztos, hivatalosan inspi-
ciálni.

A miniszteri biztos — mint értesülünk —

a legnagyobb meglepéssel látta a székely,
ifjak itteni ellátásában a kormány intenczióit
megvalósítva és ezen meglepédesének több-
ször meleg szavakban adott kifejezést.

Felszeghy főmérnök, aki ez alkalommal
először fordult meg Arad környékén, nemcsak
a székely fiuk előhaladásáról és képzettségé-
ről nyilatkozott elismeréssel, hanem arról is,
hogy Arad megye és város ipari
és gyári élete, nemkülönbön megyénk
vasuti hálózata mily szembeeszkő
előhaladottságról és fejlettségről tesz tanubi-
zonyosságot.

A kiküldött miniszteri biztos a legjobb
benyomásokkal távozott Aradról.

— Személyi hírek. F á b i á n László, Arad-
megye főispánja, családjával Marienbadba utazott.
Leszka András szinigazgató a napokban
betegsége miatt hosszabb időre Karlsbadba utazik.
Virányi Géza alezredes, ezredparancsnok Bo-
ros-Jenőről, a hol a honvédség főített csapatszem-
lét tartott, tegnap Aradon át visszautazott Nagy-
váradra. — B ö h m Adolf, az aradi ipar és nép-
bank vezérigazgatója 4 hétre szabadságot tart.
Szabadságidejét f. hó 23-ától kezdődőleg Aussee
klimatikus gyógyhelyen tölti el. — Ezen 4
hétre a vezérigazgatói teendőket intézésével
K o n s c h i t z k y József intézeti főkönyvelő
bizott meg.

— Aradi adományok a milleniumi kiállításra.
A kereskedelem-, pénz- és hitelügyi csoport
előzójának támogatására az egyes pénzintéze-
tek közül Aradról a következő adomá-
nyokat küldték be eddig a kiállítás igazgató-
ságának: Az aradi és csanádi gazda-
sági takarékpénztár 300 frtot, Arad-
megyei takarékpénztár 300 frtot, aradi
polgári takarékpénztár 100 frtot s az
aradi ipar- és népbank 100 frtot. Megemlítjük,
hogy ugyanezen célra a lippai takarékpénztár
50 frtot, az új-aradi takarékpénztár
50 s a makói takarékpénztár szintén 50
frtot adományozott.

— Az iskolaszék ülése. Aradváros iskola-
széke ma csütörtökön délután 5 órakor tartja
meg július havi rendes ülését, melyre a tárgy-
sorozat fontosságánál fogva az iskolaszék tag-
jainak figyelmét mi is felhívjuk.

— Botta helyettese. A megtébozódott mi-
kalakai jegyzőt, B o t t a Dömét, míg hivata-
lát újra el nem foglalhatja, V a j a Antal zsig-
mondházi jegyző helyettesíti.

— Aradiak Kossuth sirjánál. K o s s u t h
Lajosnak a kerepesi-uti temetőben levő sirja
kegyeletos érdeklődés középpontja mindig. Az
ország különböző vidékeiről a fővárosba jövőek
mind felkeresik e szent helyet. Az utóbbi na-
pokban testületileg keresték fel Kossuth sir-
ját az aradi, a miskolci, a győri és zsol-
nai polgárok, a kik a villamos munkagépkial-
lítás megtekintése végett rándultak fel Buda-
pestre. A sirra különben a magyar hölgyek
nagybizottsága mindennap friss virágkoszo-
rut tesz.

— Elbocsátás a honvédség kötelékéből. A
magy. kir. honvédelmi miniszter S o l y m o s s y
Lajos 9. honvédhuzár ezredbeli tényleges ál-
lomány főhadnagyot a szolgálati kötelezett-
ség teljesítése után, tiszti rendfokozata megtar-
tása nélkül, saját kérelmére a magy. kir. hon-
védség kötelékéből elbocsátotta.

— Öt százhusz kilométer lóháton. Érdekes
lovassági keret hadosztálygyakorlat kezdődik
ma Munkáctól Budapesten és Vácson át Esz-
tergomig, melyen az 5-ik honvédlóvassági had-
osztály összes tisztjei részt vesznek 120 hu-
szárral. A gyakorlat a tisztek részére van ren-
dezve, a huszárok csupán markir szolgálatot
teljesítenek. A gyakorlat főképp azért érdekel
bennünket, miután annak parancsnoka J a n k y
Lajos, az Aradon is jól ismert huszártá-
bornok lesz, aki csak a napokban érkezett
haza a galicziai törzstiszti gyakorlathoz, amely
kitűnően sikerült. J a n k y tábornok tegnap

utazott el a gyakorlat színhelyére br. Z e c h
ezredparancsnok, P o z s o n y i százados és
W i e s k i d e n s k y hadnagy kíséretében.

— Jakab napja. Tegnap volt kalendárium
szerint: Jakab napja. Erről a napról öreg gaz-
dák a következőképen jósolnak: ha Jakab
napkor tiszta az ég, sok gyümölcs lesz. —
Meleg és tiszta Jakabnap hideg karácsonyra
mutat, így tehát kettőt tudunk a tegnapi nap-
ból: azt hogy sok gyümölcs és hogy
hideg karácsonyunk lesz.

— Öngyilkosság az Aranykulcsban. Tegnap
délután B r a u n Adolf megyes-bodzási illető-
ségű, állásnélküli kereskedőbege beállított a
rendőrséghez és munkakönyvet kért. De a
rendőrség az elzúllott fiatalembert elutasí-
totta. B r a u n Adolf erre hazament lakására
az „Arany-kulcs“-ba és ott a vendégszobában
m a g a r a l ö t t f o r g ó p i s z t o l y b ó l,
hanem oly ügyesen, hogy épen a kabát gomb-
ját találta el. A rendőrség a sértetlenül ma-
radt öngyilkost a városházára kísérte, honnan
nemsokára el fogják tolonczolni.

— A jégbehűtött szinkör. Nagyvárad
levelezőnk írja: Az embereknek mindegy,
akár Reamur, akár Celsius szerint izzadnak,
ez sarkigazság; de hogy arcuk verejtékével
élvezzenek-e, vagy hűvös szellő lengje őket
körül egy nyáresti előadás alatt, azt hisszük,
egyikünkre nézve sem közönyös dolog. Jó
L e s z k a y András ilyenképen gondolkoz-
hatott, midőn látta a tenger közönséget, mely
arca verejtékével szerezte meg nem minden-
nap elvezetését, J á s z a y Mari Magdáját
nézve. Egy okosat gondolt és kiadta tegnap a
rendeletet, hogy ezentul a szinkör tetőzetét
minden előadás előtt hideg vízzel és jéggel
borogassák meg, hogy így a nézőtér atmos-
phérája is hűvösebb legyen. A szinkör közön-
sége Leszkaynak ezen legújabb okos cselekedet-
éért rendkívül hálás, és az üdvös reform követ-
keztében bizonyára sürűbben is fog megtelni a
jégbehűtött szinkör nézőtere.

— Tarthatatlan állapot. A meleg napok
minden gyötrelmeit szenvedjük. Vasárnap köszo-
tött be a kánikula. A napsugarak oly tikasztó
hősséggel omlanak ránk, a mi már kezd tarhatet-
lenné válni. A perzselő hőség ellen nem használ
sem a Maros habja, melyben különösen estefelé
egész raj minden rangú és nemű üdülést kereső
áztatja izzadt tagjait; sem a fagyalt, mely mire
eléd liferálja a cukrászat Hébé-je, már csepp-
folyós állapotban van. Még legjobb ellenszere a
kiálthatatlan hőségnek S i m a y bácsi fürdője,
hol a pompás, jeges víz pár perc alatt akár fog-
vaczogásig lehűti az embert. Sokan is látogatják
ezt a fürdőt, különösen a férfiak, kik délelőtt,
délután, leginkább 5 órától egész 8 óráig egy-
másnak adják a kilincset. Tegnap különösen rek-
kenő volt a hőség, úgy hogy az utcán, déli órák-
ban csak azok jártak, akiknek „muszáj“ volt; aki
elkerülhetette a járást-kelést, a jól lefűgönyözött ab-
lakok mögött várta be az estét, amikor kissé
engedett a meleg s inkább lehetett egy kis sza-
bad levegőt szívni. Ilyen az időjárás most Aradon
s természetes, hogy mi, kiket a végzett arra kár-
hoztatott, hogy itt hűsöljünk, sarga irigységgel
teünk el azok iránt, akik elmenekülnek innen
valamely klimatikus, vagy más fajta fürdőbe, hol
elviselhetőbb a napsugár, melyet illatos fenyvek
tülevelei bocsátanak át, azonnal telítve, a fürdő
tekervényes utjain bolyongókra. Igen! Irigyeljük
ezeket a boldogokat és sóvár szemmel nézünk az
izzó égen uszkáló báránylelegekre: vajjon mi-
kor verődnek össze hatalmas felhővé, hogy kővér
cseppjeikkel lehűtsék a perzselő meleget, elverjék
a kiálthatatlan utczaport és felűdítsek a sétá-
nyok fáinak, bokrainak leveleit, amelyek porosan,
tikadtan, valósággal összezsugorodva úgy néznek
ki, mintha afrikai sirokkó járt volna Aradon és
környékén. S az izzó égen uszkáló parányi fel-
hőket hiába nézzük, mert azok nem akarnak öz-
szegyülni, s minket szegény halandókat meg-
szánni, a kik már-már méltán azt hisszük, hogy
Szerecsen-ország napja sűt reánk.

— Új vasut a szomszédban. A kereskede-
lemügyi magy. kir. miniszter S z a t h m á r y
Lajos vinga kir. közjegyzőnek és dr. D a r a-
b a n t h János vinga ügyvédnek, mint érdek-
társaknak, a magy. kir. államvasutak V a r-
j a s állomásától Kis-Szent-Péter, Kétfel, Kis-
Telep, Majlathalva és Monostor irányában a
magy. kir. államvasutak V i n g a állomáshoz
vezetendő helyi érdekű vasutvonalra az elő-
munkálati engedélyt egy évre megadta.

— Nyilvános köszönet. Tedeschi Viktor ur ismert jó szívének sugallatát követve, a szegény tanulók felségélyezésére 4 kiló 10 deka csukor darabkákat küldött, kiknek nevében ez uton mond köszönetet Aradon, 1894. évi július hó 22-én Csik János, egyesületi gazda.

HYMEN.

Kleisch Gusztáv nagyszabeni kereskedő tegnap délután 6 órakor vezette oltárhoz és esküdött örök hűséget Scherhag Henrik tekintélyes aradi kereskedő polgártársuk kedves leányának, Francziska urhölgynek. Az esketési szertartás a minorita atyák ez alkalomra pazar virágdísszel felékesített templomában folyt le.

TÁVIRATOK.

Eötvös miniszter Vaszarynál.

Balatonfüred, július 25. (Saj. tud. táv.) Eötvös miniszter hosszasan konferált Vaszary Kolos hercegprímással, ki dísz-ebédet adott a miniszter tiszteletére.

Tüz Fiumében.

Fiume, július 25. (Saj. tud. távirata.) A kormányzó palotájával szemben levő négyemeletes házban a droguista üzlet lángokban áll. A tűz egy szeszfordó meggyuladásából keletkezett. Attól lehet tartani, hogy robbanás fog bekövetkezni. A tüzoltóság, a rendőrség és a podeszta a tüznél jelen vannak.

Sikkasztó postatiszt.

Fiume, július 25. (Saj. tud. táv.) Lusakban egy postatisztet elfogtak, mert a rovincsolásnál kitűnt, hogy nagyobb összeg hiányzik. A rovincsolást folytatják, a postatisztet pedig fogva tartják.

Elhullott sertések.

Sopron, július 25. (Saj. tud. táv.) Ma egy waggon sertés érkezett Czeplédről. Az érkezett 66 sertés közül 21 a tropikus hőség miatt elhullott.

Az elítélt martyr.

Nagyszabon, július 21. (Saj. tud. táv.) Ratiu dr. kit a memorandum-pör alkalmával két évi államfogházra ítélték, ma délután fogsága megkezdésére Szegedre utazott.

A letartóztatott Branzeu.

Bukarest, július 25. (Saj. tud. táv.) Branzeu tanár, kit Borszáken letartóztattak, barátai körében bevallotta, hogy tényleg voltak nála forradalmi röpiratok, amiért aztán le is tartóztatták.

Az anarchista törvény.

Páris, július 25. (Saj. tud. távirata.) A képviselőház az 5-ik cikkhez benyújtott összes módosítványokat elvetette és az 5-ik cikket változatlanul elfogadta.

Az anarkisták ellen.

Páris, július 25. (Saj. tud. táv.) A kormány elhatározta, hogy az összes külföldi anarkistákat kiutasítja. Az idegen anarkistákat, mielőtt Franciaországba érkeznek, nyomban letartóztatják. A tegnap elfogottak között van Lazarev nihilista, kit husz évi szibériai bányamunkára ítélték.

Az ázsiai háború.

London, július 25. (Saj. tud. távirata.) A japánok és a Koreában állomásozó kínai katonák között javában folynak a csatározások. A japánok egy folyó átlé-
lését kísérelték meg, de a koreai csapa-

tok erodított sánczaikból ágyulövésekkel fogadták a japánokat, mire ezek visszavonultak.

A kisázsiai vasutak klépítése.

Konstantinápoly, július 25. (Saj. tud. táv.) Kiváló francia bankcégekből alakult pénzcsoport új tervet terjesztett elő a portának a kisázsiai vasutak kiépítésére vonatkozólag.

KÖZGAZDASÁG.

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi július hó 24. Hízott sertések: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-on felüli súlyban) 41.—42. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 42.—42.5 — krig. Fiatal nehéz (páronként 320 kg-on felüli súlyban) —. — 43. krig. Fiatal közép (páronként 251—320 kg. súlyban) 42.5—43.5 krig. Fiatal könnyű (páronként 250 kg. terjedő súlyban) 43.—44. krig. II. Magyar második: Nehéz (páronként 280 kg-on felüli súlyban) 41.—42. krig. — Közép (páronként 220—280 kg. súlyban) 42.—43. krig. — Könnyű (páronként 220 kg. terjedő súlyban) 42.5—43.5 krig. — Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg. felüli súlyban) 42.—43. krig. Közép (páronként 220—260 kg. súlyban) 42.—43. krig. — Könnyű (páronként 220 kg. terjedő súlyban) 41.5—42.5 krig. Sertéslétszám 1894. július hó 20-án volt készlet 188,457 darab. 1894. július hó 22-én felhajtott: 4510 drb. 1894. július 22-én elszállított 2458 drb. 1894. július 23-án maradt készletben 190,509 drb. — A hízott sertésüzletirányzata: Csendes.

Szeszűzlet.

— Július 25. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 54.75 kiesirányban 55.— hordó nélkül, per 100 liter %, becértv. 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. — Budapest, július 25. d. u. 5 óra.

F a j	Irány	100 kg. ár
Buza bántási új	6.45	6.75
Buza tiszavidéki	6.50	6.80
Buza pestvidéki	6.45	6.80
Buza fejérmegyei	6.45	6.80
Buza bántási	6.55	6.85
Rozs új, I-od rendű	5.—	5.05
Rozs új, II-od rendű	4.85	4.95
Arpa takarmány	—	—
Arpa égetni való	—	—
Arpa sörfőzdei	—	—
Zab	6.85	7.20
Tengeri bántási	—	—
Tengeri másnemű	5.30	5.85
Káposzta-repcze bántási	9.10	9.60
Köles	—	—
Buza szept.-okt.	6.71	6.78
Buza márcz.-ápr.	7.06	7.08
Buza máj.-jun.	—	—
Rozs szept.-okt.	5.09	5.11
Tengeri jul.-aug.	5.30	5.82
Tengeri aug.-szept.	6.30	6.82
Tengeri októberre	—	—
Zab márcz.-ápr.	—	—
Zab szept.-okt.	5.93	5.95
Káposzta-repcze aug.-szept. 1894.	9.55	9.60

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Bella (Arad) Ime, teljesedjék óhajta: A körömrágás nem valami gusztózus szokás és többnyire az idesség jele. Gondozva pedig szépség a köröm. Jozefin császárné, Napoleon első felesége, órahosszáig csiszolta, fényesítette, formálta körmeit, hogy kifogástalanokká tegye. Császárné korában sem volt hűtelen körömápolásához s oly ügyességre vitte e téren, hogy az udvar népei mind hozzáfordultak kéz- és köröm-szépítésért. Később tanítványai támadtak s megalapították az első körömszépítő iskolát. Mert valóságos iskolai készséggel dolgoztak a császárság körmein a különböző kefék, reszelők, ráspolók, fényesítő porok s más szerszámok segítségével. Sokan azt tartják, hogy a fehér folt a körömön alacsony származás. Megjegyzendő, hogy folt alatt nem a kis fehér főlholdat értjük, mely a köröm tövében elrejtőzik néha a bőr alatt, ha nincs a kéz kellőleg ápolva; hanem a körömön megjelenő apró, fehér foltokat. Pedig ellenkezőleg, az angolok ezt mint jeles tulajdonságot sorolják föl. A sárga fol-

tokat a körömön rossz jelekként s babonás félelemmel viseltették. Halálfoltnak is hívták. Egy angol 1671. évi fekete foltokat is a rossz jelek közé sorolunk a babonás emberek rendesen péntekjén le a körmeiket. Ellenben egy ír óva inti a hölgyeket, hogy a körmeiken és vasárnapon való levágásai ne hívják maguk ellen a sors hála Alkalmasint a keresztrefeszítés és feltámasztására gondolt. A rómaiaknak is megvolt a körömvágási babonájuk. Ők a legnagyobb áldással vágták a körmeiket minden kilenceddel az egész éven keresztül. A széles, lacony fehér és vöröses köröm a jó születés finomodás csallhatatlan jelének tekintik; a kampós köröm kegyetlen hajlamokra és fali mutat; a nagyon rövid és szokatlan hajlamos tulajdonosa rendesen ügyes ravas, ber míg a gömbölyű köröm érzéki vágyak következtetni. A felfele hajló köröm bőgre, a lefelé, mintegy az ujjak hegyébe nyomódó fősvénységre, szugoriságra mutat. Ang a körömvágás a középkorban veszekedés kötekedési hajlam jele volt. A nagy temp ünnepélyek alatt a Szent Pál-templom hajója ilyen „kihívásnak” volt színhelye. Maga Shakespeare is megörököltette e szokást Romeo és ban: „A körmet rágja jelenlétünkben, uram veszekedni akar, uram?” „Huzza ki a kardját férfinak tartja magát.” Nálunk a körömvágás nincs ily harcias jelentősége. Gyerekek, lecnem tudó deakok és az udvarolni nem merő leék folya-
modnak hozzá.

G. M. (Arad) Lapunk egyik mult számában volt közölve. Nézzon utána; az ottani bívásból ellégé tájékozathatja magát.

V. D. (A. Kamarás) Holnap megkapválaszt.

LEGTÜNETI ÉSZLELET.

Hó és nap	L é g n y o m á s millimetreben	Hőm é r s e g C
Jul. 14	761.7	758.4
15	58.1	56.7
16	59.7	59.5
17	60.0	56.8
18	58.5	56.0
19	57.8	54.2
20	64.1	59.8

Hó és nap	S z é l iránya	Felhőzet általában	Észrevé: Csapadék
Jul. 14	DK.	4	derült
15	D.	6	derült
16	DN.	4	borult
17	N.	4	félborult
18	N.	4	derült
19	DK.	4	félborult
20	K.	0	félborult

POSGAY LAJOS dr.

VIZJELZÉS.

1894. évi július hó 25-én reggel 7 órakor észlelt víz állások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérozón

Észlelési állomás	Hőmérsék C°	Időjárás	Vízállás cm. métr.	Állagviszony cm. métr.
Branyicska	+ 19°	derült	— 2	—
Arad	+ 26°	derült	— 110	—
Makó	+ 28°	derült	— 4	—
Szeged	+ 28°	derült	+ 77	—
Gyoma	—	—	—	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
Arad, 1894. július 25.

A m. kir. folyam-mérnök hivatal.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Július 25. —

Fehér Kereszt szálloda: Kaufmann N. kereskedő, Pankota. Ürmösi Kálmán kir. törvényeszkí jegyző, Marosvásárhely. Dr. Janinek József kir. aljárásbíró, táblai tanácsjegyző, Budapest.

Vass szálloda: Bilkey M. magánzó, Budapest. Grossmann A. kereskedő, Miskolc. Fischer Adolf kereskedő, Buttyin. Steiner József kereskedő, Buttyin. Oltványi Gáspár lelkész, Apáca.

KIS LOTTO.

Prágai:

87, 78, 59, 19, 44.

Nagy-Szebeni:

86, 19, 82, 64, 34.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Egy jó nevelésű fiu

tanulóinak

felvétetik az „Aradi nyomdatársaság”
könyvnyomdai intézetében, Fő-ut 51.

1513/1894. pm.

686. 3 | 3

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál egy 700 frt évi fizetéssel kapcsolatos irodai segéd-tiszt állás választás utján betöltendő lévén, azokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják s az 1883. évi I. t.-cz. 19. §-ban megjelölt minősítéssel bírnak felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám a f. évi augusztus hó 7-ig bemutassák.

Arad, 1894. évi július hó 14-én.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1894. évi május hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,10	4,00	1,37
Csaba	2,28	5,55	4,37
Kétegyháza	2,54	6,13	5,08
Lökösháza	3,12	—	5,26
Kurtica	8,28	6,37	5,43
Sofronya	8,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,55	6,10
	délután	este	reggel

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,30	8,20	9,45
Sofronya	11,48	—	10,02
Kurtica	11,58	8,38	10,18
Lökösháza	12,14	8,49	10,35
Kétegyháza	12,37	9,03	11,—
Csaba	1,28	9,25	11,45
Szolnok	4,25	11,46	3,00
BUDAPEST érkezik	7,35	1,20	6,30
	este	délután	reggel

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	—
Glogovác	2,44	6,46	4,42	—
Győrök	3,15	7,07	5,03	—
Paulis	3,32	7,18	5,14	—
Radna-Lippa	3,58	7,35	5,32	—
Konop	—	8,00	5,56	—
Berzova	—	8,14	6,12	—
Tótvár	—	8,38	6,41	—
Soborsin	—	8,56	7,00	—
Piski	—	11,04	10,11	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,18	—
Tövis érkezik	—	1,20	11,40	—
	délután	éjjel	—	—

Erdély felől.

	éjjel	este
Tövis indul	3,19	1,35
Gyulafehérvár	3,48	2,14
Piski	5,35	3,59
Soborsin	8,21	6,28
Tótvár	8,40	6,42
Berzova	9,09	7,07
Konop	9,25	7,24
Radna-Lippa	9,58	7,56
Paulis	10,11	8,08
Győrök	10,25	8,20
Glogovác	10,48	8,44
ARAD érkezik	11,00	8,55
	délután	reggel

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	este
ARAD indul	5,18	4,35
Sofronya	5,31	4,57
Kurtica	5,44	5,17
Lökösháza	6,00	5,41
Kétegyháza	6,18	6,20
Kigyós	6,31	6,43
Csaba	7,04	7,00
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—
	délután	este

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	reggel
NAGYVÁRAD indul	4,29	—
Csaba	7,10	7,09
Kigyós	7,24	7,24
Kétegyháza	7,40	7,47
Lökösháza	7,59	8,14
Kurtica	8,17	8,38
Sofronya	8,30	8,53
ARAD érkezik	8,45	9,10
	este	délután

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	este
ARAD indul	6,25	11,35	5,58
Uj-Arad	6,43	11,59	6,09
Németságh	7,05	12,24	6,27
Vinga	7,32	12,52	6,46
Orczifalva	7,48	1,09	6,58
Merczifalva	8,03	1,25	7,09
Szt.-András	8,19	1,44	7,21
TEMESVÁR érkezik	8,42	2,10	7,39
	délután	délután	este

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,00	1,12	8,15
Szt.-András	8,20	1,41	8,45
Merczifalva	8,34	1,59	9,05
Orczifalva	8,45	2,15	9,21
Vinga	9,02	2,40	9,46
Németságh	9,17	2,57	10,01
Uj-Arad	9,34	3,30	10,30
ARAD érkezik	9,44	3,44	10,55
	délután	délután	este

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	8,00	6,40
Simánd	8,31	7,11
Kisajenő-Erdőhegy	9,20	7,55
Székudvar	9,38	8,11
Sikló	9,51	7,28
Ottlaka	10,5	8,40
Elek	10,28	8,57
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,38	9,12
	délután	este

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,17	8,03
Elek	5,30	8,23
Ottlaka	5,40	8,38
Sikló	5,51	8,50
Székudvar	6,03	9,06
Kisajenő-Erdőhegy	6,24	9,39
Simánd	6,49	9,10
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,14	9,40
	délután	este

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	reggel	este
MEZŐHEGYES ind.	7,05	8,30
Kamarás-major	7,17	8,42
Nesze	7,25	8,52
Kovács-háza	7,42	9,10
Bánhegyes	8,04	9,33
M.-Bodzás	8,25	9,55
Bánkut	8,37	10,09
KÉTEGYHÁZA érkezik	8,55	10,30
	délután	éjjel

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	3,00	5,16
Bánkut	3,22	5,36
Megyes-Bodzás	3,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,06
Kovács-háza	4,25	6,23
Nesze	4,39	6,35
Kamarás-major	4,48	6,43
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55
	délután	este

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,20
Szt.-Tamás	5,24	9,22	4,49
Pécska	5,43	9,38	5,18
Battonya	6,12	10,01	5,47
Tompa	6,24	10,11	6,00
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,54
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,21
Nagylak	7,39	11,15	7,43
Apátfalva	8,01	11,35	8,09
Makó	8,26	11,56	8,51
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,10
SZEGED érkezik	9,33	1,00	10,10
	délután	délután	este

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,20	6,00	3,00
Kis-Zombor	3,12	6,46	4,08
Makó	3,35	7,05	4,50
Apátfalva	3,55	7,24	5,15
Nagylak	4,02	7,45	5,42
Csanád-Palota	4,17	8,00	6,02
Mezőhegyes	5,08	8,28	7,00
Tompa	5,32	8,50	7,27
Battonya	5,45	9,02	7,42
Pécska	6,10	9,28	8,10
Szt.-Tamás	6,23	9,39	8,24
ARAD érkezik	6,45	10,00	8,50
	este	éjjel	délután

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,23	12,30
Ötvenes	6,56	5,39	12,55
Zimánd-Ujfalu	7,02	5,45	1,08
Uj-Szt-Anna	7,19	6,02	1,36
Világos	7,46	6,29	2,39
Muszka-Magyarád	7,53	6,36	2,52
Pankota	8,04	6,47	3,26
Apatelek	8,35	7,18	4,28
Borosjenő	8,44	7,27	4,43
Bokszeg-Beél	9,09	7,52	5,43
Borossebes-Buttyin	9,38	8,20	6,53
Almás-Alcsill	10,05	8,47	7,38
GURAHONCZ érkezik	10,20	9,02	8,00
	délután	este	—

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.	d. u.
GURAHONCZ indul	4,15	3,00	—
Almás-Alcsill	4,32	3,17	—
Borossebes-Buttyin	5,02	3,47	—
Bokszeg-Beél	5,31	4,16	—
Borosjenő	5,56	4,41	—
Apatelek	6,08	4,51	—
Pankota	6,45	5,29	—
Muszka-Magyarád	6,51	5,35	—
Világos	6,58	5,42	—
Uj-Szt-Anna	7,24	6,08	—
Zimánd-Ujfalu	7,44	6,30	—
Ötvenes	7,50	6,35	—
ARAD érkezik	8,08	6,52	—
	délután	este	—

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul	8,55	7,35
Csermő érkezik	9,55	8,35
	délután	este

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,35
Borosjenő érkezik	5,50	4,35
	reggel	délután

Kereskedelmi akadémiát

végzett ifju

irodai gyakornokul

felvétetik

DRATSAY LAJOS-nál
Aradon.Ugyanott 2 fű fűszerüzleti tanoncz-
nak felvétetik. 695. 3—3Előjegyzés
szőlőoltványokra.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszterium ellenőrzése alatt álló országos szőlőoltvány telep részvénytársaság azon célból, hogy a szőlőbirtokosságnak szőlőoltvány szükségletét a kívántató fajokban és mennyiségben fajtisztán biztosíthassa, az 1895. év tavaszán készítendő szőlőoltványokra, már most előjegyzést nyit.

Az előjegyzési határidő 1894. auguszt. 15.

Az előjegyzett oltványok az előjegyzés sorrendje szerint teljes mennyiségben fognak kiszolgáltatni.

Az előjegyzés módja és feltételei tárgyában bővebb felvilágosítással készségesen szolgál alulírt igazgatóság. 605 5--5

Országos szőlőoltványtelep
részvénytársaság
Arad-Baraczkán.

Ménés, u. p. Györök, Aradmegye.

688 | 1894. gazd. sz.

793. 1—x

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a járványkórház telepen lévő összes épületeknek fedőcsatornával való ellátása iránt f. é. július hó 30-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 348 frt 90 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1894. évi július hó 23-án tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,

aljegyző.

889 | 894. gazd. sz.

704. 1—x.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a közlegelőbeli 3. számú eddig Vljakó József és társai által haszonbérrel 130²⁶⁴/₁₁₁₀ holdnyi szántóföldnek 5 holdas parcellákban való bérbeadása iránt folyó évi augusztus hó 6-án d. e. 9 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: holdanként évi 15 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási-ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1894. évi július hó 23-án tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,

aljegyző.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Miskolcz

15213/II. sz.

3—3.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Miskolcz állomása melletti munkás telepen 18 lakással bíró 4¹/₂ munkás lakház kiépítésének biztosítására ezen neli nyilvános verseny tárgyalás hirdettetik.

A tervek, a költségcsatolás, a szerződési és ajánlati minta, ugyezintén a pályázati feltételek a miskolci üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályában, Szemere-utca 29. sz. I. emelet a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A munkára teendő ajánlatok legkésőbbben 1894. évi július hó 30-án déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség I. osztályánál nyújtandók be.

Az ajánlat 50 kros, a hozzátartozó mellékletek pedig ivenként 15 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve és a borítékra a következő felirattal ellátva nyújtandók be:

„Ajánlat a miskolci vasuti munkás telepen építendő munkás házakra.”

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon azaz 1894. évi július hó 29-én déli 12 óráig 1100 frt azaz egyezeregyszáz o. é. frt bánompénz teendő le a miskolci üzletvezetőség gyűjtőpénztárána készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

Az értékpapirok számításandók a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett árfolyam 90%-ával számítva, de soha névértéken felül.

Csak ideje korán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapján.

A beérkező ajánlatok el vagy el nem fogadása iránt a miskolci üzletvezetőség fenntartja magának a szabad döntési jogot.

Miskolcz, 1894. július hó 17-én.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak.

17595/III. szám.

1—3.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre teszszük, hogy Csaba állomáson f. hó 30-án reggeli 9 órától kezdve a vonalunkon kézbesíthetetlené vált árúk és feleslegre képező tárgyak nyilvános árverés útján eladatni fognak. Nevezetesen: hajlított faszékek, divány, állvány, pamut hulladék, szappan, czukorka, ruhanemű, cognac, bor, likör, festék, enyv, csiriz, olaj, borkenőcs, faszög, tengeri morzsó, márványlap, dörzskő, edény, kézműáru, sertésbőr, toll, szalmapapír, üres zsák, kovács szén stb. stb.

Ezen árverésre a t. cz. közönség tisztelettel meghívatik.

Arad, 1894. július hó 20.

Az üzletvezetőség.

687 | 894. gazd. sz.

702. 1—x

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a tűzörsegi laktanya épületében lévő pinczének f. évi szeptember hó 15-től egy vagy több évre való bérbeadása iránt f. évi július hó 30-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár: évi 170 frtnyi bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1894. évi július hó 23-án tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,

aljegyző.

13922/1894.

3—3.

Hirdetmény.

A nagymélt. földmívelésügyi m. kir. Miniszterium 38510/894. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhirrre tétetik, hogy az a gazdaközönség mely mint tulajdonos vagy bérlo a folyó 1894. évben Arad város külhatárában buza, rozs, vagy árpa vetéssel birt és a vetésekben a hesszeni légy fellépett, akár learattattak e vetések, akár pedig még állanak, kötelesek az ily buza, rozs és árpavetések vagy azok tarloit folyó évi július 31-ig alászántani, mert ellenkező esetben felelősségre fognak vonatni.

Ugyancsak a hesszeni légy által okozandó károk megóvása tekintetéből figyelmeztetik a gazdaközönséget, hogy csak az őszi vetések tekinthetők a hesszeni légytől megvédetteknek, a melyek későn (okt. 6—8 tól kezdve) vettek. Arad 1894. évi július hó 11-én.

A városi tanács.

9666/894.

693. 3—3.

Végzés.

A város területén egy gazdátlan kutya kóborolt, mely három embert harapott meg s a gyeptéren, hova kiszállított elhulván, rajta a veszettség kór állapított meg, miért is az 1888. évi VII. t.-cz. 68. §-a s a 40,000/888. sz. magas rendelet 188. §-a alapján Aradváros területén a kutyaaknak kötve tartását vagy szájkosárral ellátva porázon vezetését 1894. évi július hó 18-tól augusztus hó 28-ig terjedő 40 napra elrendelem.

Erről a város közönségét tudomásvétel és alkalmazkodás végett azzal értesitem, hogy a kitett idő alatt szájkosár nélkül járó kutya elfogatni és a gyeptéren megsemmisíttetni fognak, míg a tulajdonos a hivatkozott törvény 154 §-a alapján büntettetni fog.

Arnd, 1894. július 18.

Sarlot Domokos

főkapitány.

Kitűnő, jó minőségű
román és műportland
CZEMENTET
szállít jótállás mellett
az aradi és csanádi egyesült vasutak cement-
és agyagáru-gyára.

319 36—

Nyomatott az „Aradi Nyomdatarsaság” könyvnyomdájában